

Wat heb je geleerd?

De stoommachine

De stoommachine verandert het leven van de mensen. Fabrieken kunnen sneller en goedkoper spullen maken dan de mensen thuis. Dus komen er steeds meer fabrieken. Mannen, vrouwen én kinderen gaan in de fabrieken werken.

Ook de trein rijdt op stoom. En die gaat veel sneller dan de trekschuit of de diligence. De trein heeft wagons voor verschillende klassen.

De fabrieksstad

Fabrieken worden in steden gebouwd. De fabrieksrook maakt de hele omgeving vies. Fabrieksarbeiders woonden bij elkaar in kleine, slechte huizen. Veel mensen worden ziek.

Dingen van vroeger

Je kunt nog veel terugvinden uit deze tijd. In sommige steden staan nog oude fabrieksgebouwen. Stoomtreinen rijden nog een rondje voor toeristen.

Begrippen

de arbeidersbuurt

De arbeidersbuurt is het deel van de stad waar veel arbeiders wonen.

de fabriek

Een fabriek is een gebouw waar met machines dingen gemaakt worden.

de industrie

De industrie is de naam voor alle fabrieken samen.

de kinderarbeid

Kinderarbeid is werk dat door kinderen wordt gedaan.

de machinist

De bestuurder van een (stoom)trein heet de machinist.

de stoommachine

Een stoommachine is een machine die met steenkool wordt gestookt. De stoom wordt gebruikt om andere toestellen te laten werken, zoals een weefgetouw.

de stoomtrein

Een stoomtrein is een trein die op stoom rijdt.

de telegraaf

De telegraaf is een schrijftoestel dat punten en streepjes op papier zet. Zo kun je berichten verzenden.

de textielfabriek

Een fabriek waar weefmachines staan heet een textiel fabriek.

de waterleiding

De buis waardoor schoon drinkwater een huis binnenkomt, heet een waterleiding.